

На основу члана 51а став 3. Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015) и члана 15. став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015 – одлука УС), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О ОБЈАВЉИВАЊУ ПОДАТАКА И ИНФОРМАЦИЈА БАНКЕ

1. Овом одлуком ближе се прописује садржај података, односно информација које је банка дужна да објављује у складу са Законом о банкама (у даљем тексту: Закон), као и услови, начин и рокови њиховог објављивања.

2. Банка је дужна да објави своје пословно име и седиште, као и податке, односно информације који се односе на:

- 1) стратегију и политике за управљање ризицима банке;
- 2) капитал банке;
- 3) капиталне захтеве и адекватност капитала банке;
- 4) процес интерне процене адекватности капитала банке;
- 5) заштитне слојеве капитала;
- 6) изложености банке ризицима и приступе за мерење, односно процену ризика;
- 7) показатељ степена задужености (левериџ);
- 7а) показатељ покрића ликвидном активом и показатељ нето стабилних извора финансирања;
- 8) банкарску групу и однос између матичног друштва и подређених друштава.

3. Банка је дужна да унутрашњим актом ближе уреди критеријуме за утврђивање података, односно информација из тачке 2. ове одлуке, начин процене и контроле адекватности и тачности тих података, односно информација, правовремености и учесталости њиховог објављивања и процене да ли се тим објављивањем свеобухватно приказује ризични профил банке, као и критеријуме за утврђивање података и информација из тачке 21. ове одлуке.

Ако подаци, односно информације из тачке 2. ове одлуке не приказују свеобухватно ризични профил банке, банка је дужна да објави и додатне информације, односно податке којима ће употпунити приказ свог ризичног профила.

Банка је дужна да обезбеди да се редовно, а најмање једном годишње, спроводи независна ревизија акта из става 1. ове тачке, као и активности којима се обезбеђују адекватност и тачност података, односно информација из тог става и правовременост њиховог објављивања.

Подаци, односно информације који се односе на стратегију и политике за управљање ризицима банке

4. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на стратегију и политике за управљање свим појединачним ризицима којима је изложена или може бити изложена у свом пословању:

- 1) кратак опис те стратегије и тих политика, за сваки појединачни ризик;
- 2) структуру, односно организацију функције управљања ризицима;
- 3) обухватност и карактеристике система извештавања о ризицима, као и начина мерења ризика;
- 4) технике ублажавања ризика, као и начине које банка користи за обезбеђивање и праћење ефикасности у ублажавању ризика;
- 5) потврду банке о адекватности успостављеног система управљања ризицима банке у односу на њен ризични профил и пословну политику и стратегију;
- 6) сажет опис повезаности ризичног профила банке са њеном пословном стратегијом, као и сажети приказ кључних показатеља пословања банке у вези са управљањем ризицима и њихових вредности, а на основу којих заинтересована трећа лица могу сама да оцене управљање ризицима банке, као и начин на који је толеранција према ризицима укључена у систем управљања ризицима;
- 7) опис начина на који се обезбеђује информисање органа управљања банке о ризицима.

Подаци, односно информације који се односе на капитал банке

5. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на њен капитал:

- 1) износ капитала банке, као и износ основног акцијског капитала, додатног основног капитала и допунског капитала, с прегледом појединачних елемената капитала и свих одбитних ставки;
- 2) опис основних карактеристика финансијских инструмената који се укључују у обрачун капитала;

3) податке и информације о повезивању позиција капитала банке из биланса стања с позицијама капитала банке из Прилога 1 ове одлуке, као и податке и информације о разликама између позиција из биланса стања сачињеног за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи и позиција из консолидованог биланса стања сачињеног у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања;

4) опис свих ограничења која се примењују при обрачуна капитала, као и инструмената капитала, регулаторних прилагођавања и одбитних ставки на које се ова ограничења односе, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Банка посебно објављује врсту и износ регулаторних прилагођавања, одбитних ставки и ставки које банка није дужна да одбија од елемената капитала, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Ако банка објави показатеље у вези с капиталом израчунате на начин другачији од прописаног, дужна је да објави и детаљно објашњење начина на који су ти показатељи израчунати.

Подаци, односно информације који се односе на капиталне захтеве и адекватност капитала банке

6. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на њене капиталне захтеве и адекватност капитала:

1) износ капиталног захтева за кредитни ризик, укључујући и ризик друге уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања и ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука, за сваку класу изложености – ако банка примењује стандардизовани приступ за израчунавање активе пондерисане кредитном ризиком (у даљем тексту: стандардизовани приступ);

2) износ капиталног захтева за кредитни ризик, укључујући и ризик друге уговорне стране, ризик смањења вредности купљених потраживања и ризик измирења/испоруке по основу слободних испорука, за сваку класу изложености – ако банка примењује приступ заснован на интерном рејтингу за израчунавање активе пондерисане кредитним ризиком (у даљем тексту: IRB приступ), при чему се посебно објављују подаци, односно информације:

– за класу физичких лица, и то за изложености према физичким лицима које су обезбеђене хипотекама на непокретностима, за квалификоване револвинг изложености према физичким лицима и изложености према малим и средњим предузећима која су разврстана у

класу изложености према физичким лицима у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке;

– за изложености по основу власничких улагања, и то за сваки од приступа утврђених одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (приступ једноставних пондера ризика, PD/LGD приступ или приступ интерних модела), за власничка улагања којима се тргује на берзи, за она којима се не тргује на берзи али су у довољно диверсификованим портфолијима и за остала власничка улагања, као и за власничка улагања на које банка, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, примењује стандардизовани приступ;

3) износ капиталног захтева за ризик измирења/испоруке по основу неизмирених трансакција;

4) износ капиталног захтева за тржишне ризике и врсту приступа примењеног за рачунање појединачних капиталних захтева за ове ризике, с посебним објављивањем износа капиталних захтева за ценовни ризик по основу дужничких хартија од вредности, капиталних захтева за специфични ценовни ризик по основу секјуритизованих позиција, капиталних захтева за ценовни ризик по основу власничких хартија од вредности, додатног капиталног захтева за велике изложености из књиге трговања, капиталних захтева за девизни ризик и капиталних захтева за робни ризик;

5) износ капиталног захтева за оперативни ризик и врсту приступа примењеног за рачунање овог захтева, с посебним објављивањем износа за сваки од приступа које је банка користила за рачунање тог захтева;

6) показатеље адекватности капитала банке.

Банка која за израчунавање ризиком пондерисаних изложености по основу специјализованог кредитирања, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, примењује приступ прописан за случај када не може да докаже да њене процене PD параметра испуњавају минималне прописане услове – дужна је да објављује све изложености које су распоређене у ризичне категорије у складу с тим приступом.

Банка која за израчунавање ризиком пондерисаних изложености по основу власничких улагања примењује приступ једноставних пондера ризика у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке – дужна је да објављује све изложености за које примењује неки од прописаних пондера.

Подаци, односно информације који се односе на процес интерне процене адекватности капитала банке

7. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на процес интерне процене адекватности капитала:

- 1) сажет опис процеса интерне процене адекватности капитала;
- 2) сажет опис приступа које банка користи за мерење, односно процену свих материјално значајних ризика.

Банка је дужна да на захтев Народне банке Србије објави резултат процеса из става 1. ове тачке, као и додатне капиталне захтеве које је Народна банка Србије одредила при контроли бонитета и законитости пословања банке, на основу оцене адекватности и поузданости процеса интерне процене адекватности капитала банке, његовог доследног спровођења и резултата те процене.

Подаци, односно информације који се односе на заштитне слојеве капитала

8. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на контрациклични заштитни слој капитала:

- 1) географску расподелу изложености значајних за израчунавање контрацикличног заштитног слоја капитала;
- 2) укупан износ контрацикличног заштитног слоја капитала банке.

Подаци, односно информације који се односе на изложености банке ризицима и приступе за мерење, односно процену ризика

Кредитни ризик

9. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на изложеност кредитном ризику и ризику смањења вредности потраживања, као и на приступе за мерење, односно процену тих ризика:

- 1) дефиниције појмова потраживања у доцњи (*past due*) и обезвређених потраживања за рачуноводствене потребе;
- 2) опис приступа и метода који се користе за одређивање општих и специфичних прилагођавања за кредитни ризик;

3) укупан износ изложености банке након рачуноводствених отписа, изузимајући ефекте техника ублажавања кредитног ризика, као и просечне изложености током периода, по класама изложености;

4) географску расподелу свих изложености према материјално значајним областима, по класама изложености, а ако је применљиво и детаљније;

5) расподелу свих изложености према секторима или врсти друге уговорне стране, по класама изложености, а ако је применљиво и детаљније, при чему је за значајне секторе и друге уговорне стране потребно посебно приказати:

- износе обезвређених и потраживања у доцњи,
- износе специфичних и општих прилагођавања за кредитни

ризик;

6) расподелу свих изложености према преосталом доспећу, по класама изложености, а ако је применљиво и детаљније;

7) износе обезвређених и потраживања у доцњи, приказане одвојено према значајним географским подручјима, укључујући, ако је применљиво, и износе специфичних и општих прилагођавања за кредитни ризик у вези са сваким појединачним географским подручјем;

8) приказ промена специфичних и општих прилагођавања за кредитни ризик за обезвређена потраживања, који обухвата:

- опис врсте специфичних и општих прилагођавања за кредитни ризик,

- почетна стања,

– износе утврђених прилагођавања за кредитни ризик током периода на који се објављивање односи,

– износе резервисања или укидања резервисања за процењене вероватне губитке по изложеностима током периода на који се објављивање односи, остала прилагођавања, укључујући и она која су последица разлика у девизном курсу, пословних комбинација, стицања или отуђења учешћа у зависним друштвима и преноса између прилагођавања за кредитни ризик,

- завршна стања;

9) расподелу изложености према категоријама класификације, по врстама друге уговорне стране, као и податке о обрачунатој и потребној резерви.

Специфична прилагођавања за кредитни ризик и укидања која се евидентирају директно у билансу успеха – објављују се засебно.

10. Ако користи стандардизовани приступ, банка је дужна да, поред података, односно информација из тачке 9. ове одлуке, за сваку класу изложености објављује и следеће податке, односно информације:

1) назив изабране агенције за рејтинг или агенције за кредитирање извоза, као и разлоге за сваку промену избора ове агенције;

2) класе изложености за које се користе кредитни рејтинзи сваке изабране агенције за рејтинг или агенције за кредитирање извоза;

3) опис процедура које се односе на примену кредитног рејтинга издаваоца или емитованих финансијских инструмената издаваоца на поједине позиције из банкарске књиге;

4) распоређивање кредитних рејтинга изабране агенције за рејтинг и агенције за кредитирање извоза у одговарајуће нивое кредитног квалитета;

5) износе изложености пре и после коришћења кредитне заштите за сваки ниво кредитног квалитета, укључујући и изложености које представљају одбитне ставке од капитала.

11. Ако банка користи IRB приступ, дужна је да, поред података, односно информација из тачке 9. ове одлуке, објављује и следеће податке, односно информације:

1) сагласност Народне банке Србије за коришћење IRB приступа, укључујући и сагласност за постепено увођење овог приступа за различите класе изложености, као и постепени прелазак, у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, са FIRB приступа на AIRB приступ за класе изложености према државама и централним банкама, привредним друштвима и банкама;

2) објашњење и преглед:

- структуре интерног рејтинг система и односа између интерних и екстерних рејтинга,

- коришћења сопствених процена у друге сврхе, осим за израчунавање активе пондерисане кредитним ризиком,

- процедура за управљање и признавање техника за ублажавање кредитног ризика,

- контролних механизма у вези с валидацијом рејтинг система, укључујући и опис независности, одговорности и проверавања тих система;

3) описе коришћења интерних рејтинга за следеће класе изложености:

- државе и централне банке,

- банке,

- привредна друштва, укључујући и мала и средња предузећа која припадају овој класи, специјализовано кредитирање и изложености по основу купљених потраживања,

- физичка лица, са информацијама о изложеностима према физичким лицима обезбеђеним хипотекама на непокретностима и квалификованим револвинг изложеностима према физичким лицима,

као и изложеностима према малим и средњим предузећима која су разврстана у класу изложености према физичким лицима у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке,

– изложености по основу власничких улагања;

4) износе изложености за сваку класу изложености, а кад банка користи сопствене процене LGD параметра или фактора конверзије за рачунање активе пондерисане кредитним ризиком – дужна је да класе изложености према државама и централним банкама, банкама и привредним друштвима приказује одвојено од класа изложености за које не користи те процене;

5) укупне изложености (укупан износ постојећих потраживања и неискоришћених одобрених средстава); просечан LGD параметар пондерисан износом изложености изражен у процентима ако користи сопствене процене LGD параметра; изложености за свако релевантно географско подручје кредитних изложености; просечан пондер ризика пондерисан износом изложености и, ако користи сопствене процене фактора конверзије, неискоришћени износ оквирних кредита и других пласмана, као и просечан искоришћени износ пондерисан износом изложености – и то за сваку од следећих класа изложености: државе и централне банке, банке, привредна друштва и власничка улагања, а за довољан број категорија ризичности за сваку од ових класа (укључујући и категорије са статусом неизмирења обавеза), ради јасног разликовања нивоа кредитног ризика;

6) за класу изложености према физичким лицима и посебно за изложености према физичким лицима које су обезбеђене хипотекама на непокретностима, квалификоване револвинг изложености према физичким лицима, изложености према малим и средњим предузећима које су разврстане у класу изложености према физичким лицима у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке (ако је применљиво, по скуповима изложености), или анализе изложености (постојећих потраживања и неискоришћених одобрених средстава) за довољан број категорија очекиваних губитака, ради јасног разликовања нивоа кредитног ризика (ако је применљиво, по скуповима изложености);

7) износ специфичних прилагођавања за кредитни ризик у претходном периоду за сваку класу изложености (за класу физичких лица и посебно за сваку од врста изложености из одредбе под 6) овог става) и разлике у односу на одговарајуће претходно искуство банке;

8) опис фактора који су утицали на губитке остварене у претходном периоду (нпр. да ли је банка имала натпросечне стопе неизмирења обавеза, LGD параметара или фактора конверзије);

9) поређење процена очекиваних губитака банке с губицима оствареним током дужег периода, што нарочито укључује податке, односно информације о поређењу процењених губитака са оствареним губицима за сваку класу изложености (а за класу физичких лица и посебно за сваку од врста изложености из одредбе под 6) овог става),

током периода који је довољан да пружи разумну процену успешности коришћења интерних рејтинга и, ако је могуће, детаљнији опис овог поређења који омогућава анализу PD параметра и кад банка користи сопствене процене LGD параметра и/или фактора конверзије.

Описи коришћења интерних рејтинга из става 1. одредба под 3) ове тачке садрже следеће податке, односно информације:

- 1) врсте изложености које су укључене у сваку од класа изложености;
- 2) дефиниције, методе и податке коришћене за процену и валидацију PD параметра, укључујући и претпоставке коришћене при рачунању овог параметра;
- 3) дефиниције, методе и податке коришћене за процену и валидацију LGD параметра и фактора конверзије, укључујући и претпоставке коришћене при њиховом рачунању ако банка користи сопствене процене ових параметара;
- 4) опис значајних одступања дефиниције статуса неизмирења обавеза коју банка користи од дефиниције прописане одлуком којом се уређује адекватност капитала банке, уз навођење класа, односно поткласа изложености код којих су се јавила значајна одступања.

Банка је дужна да објављује износе изложености из поткласе која се односи на специјализовано кредитирање које не испуњавају услове за коришћење сопствених процена PD параметра, са описом начина на који су ти износи процењени.

12. Ако банка примењује технике ублажавања кредитног ризика, дужна је да, поред података из тачке 9. и тач. 10, односно 11. ове одлуке, објављује и следеће податке, односно информације:

- 1) унутрашње акте којима се уређује вредновање инструмената кредитне заштите и управљање тим инструментима;
- 2) начин билансног и ванбилансног нетирања, као и то у којој мери користи ове облике нетирања;
- 3) опис основних врста инструмената материјалне кредитне заштите које банка користи;
- 4) приказ основних врста пружалаца кредитне заштите по основу гаранција и кредитних деривата, као и њихове кредитне способности;
- 5) приказ концентрација тржишног или кредитног ризика у оквиру примењених техника ублажавања кредитног ризика;
- 6) укупан износ изложености (након нетирања) обезбеђених подобном финансијском имовином или другим подобним средством обезбеђења, по класама изложености, након примене фактора волатилности – ако банка примењује стандардизовани приступ или IRB

приступ без коришћења сопствених процена LGD параметра и фактора конверзије.

Ако примењује IRB приступ за класу изложености по основу власничких улагања – банка је дужна да укупну вредност изложености из става 1. одредба под 6) ове тачке објављује за сваки од приступа који користи за израчунавање активе пондерисане кредитним ризиком.

Ризик друге уговорне стране

13. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на изложеност ризику друге уговорне стране, као и на приступе за мерење, односно процену овог ризика:

1) опис методологија за распоређивање интерног капитала и додељивање кредитног лимита за изложености ризику друге уговорне стране;

2) начин управљања средствима обезбеђења и прилагођавања износа изложености по основу тог ризика;

3) опис процене и контроле корелацијског ризика;

4) процењени износ средстава обезбеђења који је дужна да обезбеди другој уговорној страни у случају погоршања свог кредитног рејтинга;

5) укупну позитивну фер вредност уговора, позитивне ефекте нетирања, текућу нето изложеност ризику друге уговорне стране, вредност средстава обезбеђења и нето изложеност по основу кредитних деривата (узимајући у обзир позитивне ефекте нетирања и средстава обезбеђења);

6) износ изложености ризику друге уговорне стране у складу с методама за израчунавање овог износа прописаним одлуком којом се уређује адекватност капитала банке;

7) хипотетичке вредности кредитних деривата који се користе као инструменти заштите од ризика и поделу текућих изложености по врстама;

8) хипотетичке вредности кредитних деривата (при чему су посебно исказане позиције које банка држи у своје име и за свој рачун и позиције које банка држи у своје име а за рачун својих клијената), приказане по врстама деривата и, у оквиру њих, по купљеним и продатим кредитним дериватима који се користе као инструменти заштите од ризика;

9) процењену вредност параметра α ако је банка добила претходну сагласност Народне банке Србије да процењује ову вредност.

Тржишни ризици

14. Ако банка примењује приступ интерних модела за израчунавање капиталних захтева за тржишне ризике, дужна је да објављује следеће:

1) за сваки потпортфолио: карактеристике коришћеног модела, опис стрес тестова, као и опис метода коришћених за *back* тестирање и валидацију интерних модела и процеса моделирања;

2) оквир примене интерног модела за чије је коришћење добила сагласност Народне банке Србије;

3) ако је применљиво, за интерне моделе за додатни ризик наступања статуса неизмирења обавеза и ризик миграције, као и за интерне моделе за трговање засновано на корелацијама, коришћене методологије и измерени ризици кроз употребу интерних модела, укључујући опис приступа банке за одређивање периода ликвидације, методологије које користи за процену капиталних захтева која је у складу са стандардима опрезног банкарског пословања и приступа који се користе за валидацију модела;

4) опис метода за усклађивање са захтевима за укључивање позиција у књигу трговања и вредновање тих позиција;

5) највише, најниже и средње износе дневног VaR параметра и VaR параметра у условима стреса, у току периода извештавања, као и износе ових параметара израчунате на крају тог периода;

6) највиши, најнижи и средњи износ последње процене додатног ризика наступања статуса неизмирења обавеза и ризика миграције, као и последња процена ризика портфолија намењеног трговању заснованом на корелацијама у току периода извештавања и на крају тог периода;

7) пондерисани просек периода ликвидације за сваки потпортфолио који је покривен интерним моделима за додатни ризик наступања статуса неизмирења обавеза, ризик миграције, као и за трговање засновано на корелацијама;

8) поређење дневног VaR параметра израчунатог на крају радног дана с дневним променама вредности портфолија на крају наредног радног дана, уз анализу сваког значајног прекорачења у току периода извештавања.

Оперативни ризик

15. Ако банка примењује напредни приступ за израчунавање капиталног захтева за оперативни ризик, дужна је да објављује следеће податке, односно информације:

1) сагласност Народне банке Србије за коришћење напредног приступа;

2) опис приступа, укључујући и опис релевантних интерних и екстерних фактора;

3) опис коришћења осигурања и других механизма за пренос ризика ради ублажавања овог ризика.

Ако банка примењује комбинацију различитих приступа за израчунавање капиталног захтева за оперативни ризик, дужна је да објави оквир примене сваког од коришћених приступа.

Каматни ризик по основу позиција из банкарске књиге

16. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на изложеност каматном ризику по основу позиција из банкарске књиге, као и на приступе за мерење, односно процену тог ризика:

1) изворе овог ризика и учесталост његовог мерења;

2) основне претпоставке за мерење, односно процену изложености овом ризику, укључујући и претпоставке о превременим отплатама кредита и кретању неорочених депозита;

3) промене прихода, економске вредности или другог фактора (по валутама) које органи управљања користе ради идентификовања каматних шокова, односно управљања тим шоковима у складу с методом коју су утврдили за мерење каматног ризика.

Изложености по основу секјуритизованих позиција

17. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на изложености по основу секјуритизације, и то, ако је применљиво, посебно за књигу трговања и банкарску књигу:

1) опис циљева банке у вези са секјуритизацијом;

2) карактеристике других ризика, укључујући и ризик ликвидности, који су у вези са секјуритизованом имовином;

3) врсту ризика према редоследу наплате односних секјуритизованих позиција и имовине која је у основи тих позиција (у даљем тексту: односна имовина) задржаних по основу ресекјуритизације;

4) различите улоге банке у секјуритизацији и степен укључености банке у оквиру тих улога;

5) опис успостављених процеса за праћење промена кредитног и тржишног ризика по основу секјуритизованих позиција, укључујући и начин на који односна имовина утиче на секјуритизоване изложености и опис начина на који се ти процеси примењују за изложености по основу ресекјуритизације;

6) опис политике банке којом је утврђен начин ублажавања ризика по основу задржаних секјуритизованих позиција и ресекјуритизованих позиција, уз истицање материјално значајних других уговорних страна према врсти изложености;

7) начин на који банка обрачунава ризиком пондерисане изложености по основу секјуритизације, укључујући врсте изложености на које се примењује сваки појединачни приступ;

8) врсте друштва за секјуритизацију које банка спонзор користи за секјуритизацију изложености трећих лица, укључујући и податке о томе да ли и у ком облику банка има изложености према том друштву, одвојено за билансне и ванбилансне изложености, као и листу друштава којима банка управља или које саветује а која инвестирају у секјуритизоване позиције које је банка секјуритизовала или у секјуритизоване позиције друштва за секјуритизацију за које банка врши улогу спонзора;

9) опис рачуноводствених политика које банка примењује за активности секјуритизације, који обухвата опис:

- третмана трансакција по основу секјуритизованих позиција, водећи рачуна о томе да ли се те трансакције третирају као продаја или финансирање,

- признавања добити по основу продаје,

- метода, основних претпоставки, података и промена у односу на претходни период процењивања вредности секјуритизованих позиција,

- третмана синтетичке секјуритизације, ако није обухваћен другом рачуноводственом политиком,

- начина на који се процењује вредност имовине која ће бити предмет секјуритизације, као и да ли се она евидентира у књизи трговања или у банкарској књизи,

- политике за признавање обавеза у билансу банке за одредбе уговора на основу којих би банка била обавезна да пружи финансијску подршку за секјуритизовану имовину;

10) пословно име изабране агенције за рејтинг чије процене кредитног рејтинга банка користи у вези са секјуритизацијом и све врсте изложености за које се процене те агенције користе;

11) ако је применљиво, опис приступа интерне процене, укључујући структуру процеса интерне процене и везу између интерне процене и екстерних рејтинга, и употребе интерне процене у друге сврхе осим за потребе утврђивања капиталних захтева; контролне механизме процеса интерне процене, укључујући и приказ независности, одговорности и провере овог процеса, врсте изложености на које се тај процес примењује и факторе стреса који се користе за одређивање повећања кредитног квалитета, по врсти изложености;

12) следеће информације, односно податке за сваку врсту изложености, према типовима изложености, посебно за књигу трговања и банкарску књигу:

- укупан износ преосталих секјуритизованих изложености банке, посебно за традиционалне и синтетичке секјуритизације и секјуритизације у којима банка има само улогу спонзора,

- укупан износ имовине која ће бити предмет секјуритизације,

- за секјуритизоване изложености које садрже одредбу о превременој отплати – збирни износ повучених изложености које се приписују уделима иницијатора, односно инвеститора, збирни капитални захтеви које банка има по основу удела иницијатора и збирни капитални захтеви по основу удела инвеститора у повученим износима и неповученим кредитним линијама,

- износ секјуритизованих позиција које су одбитне ставке од капитала, односно на које се примењује пондер кредитног ризика од 1.250%,

- опис активности по основу секјуритизације у текућем периоду, укључујући и износ секјуритизованих изложености, као и износе признате добити или губитака од продаје;

13) следеће информације, односно податке, посебно за књигу трговања и банкарску књигу:

- укупан износ задржаних или купљених секјуритизованих позиција и повезаних капиталних захтева, разврстан на секјуритизоване позиције и ресекјуритизоване позиције и даље разврстан у одговарајући број класа према пондерима ризика или износу капиталних захтева за све приступе који се примењују на обрачун капиталних захтева,

- укупан износ задржаних или купљених ресекјуритизованих позиција, разврстан према изложености пре и после заштите, односно осигурања и износ изложености према даваоцима гаранција разврстан по категоријама кредитне способности давалаца гаранције, односно по имену давалаца гаранције;

14) за банкарску књигу, а у вези са секјуритизованим изложенима банке – износ обезвређених секјуритизованих изложености, секјуритизованих изложености које су у доцњи и износ губитака које је банка признала у текућем периоду, разврстаних по врстама изложености;

15) за књигу трговања – укупан износ преосталих секјуритизованих изложености банке, које су предмет обрачуна капиталног захтева за тржишни ризик, разврстан на изложености по основу традиционалне и синтетичке секјуритизације,

16) ако је применљиво, податке о томе да ли банка пружа подршку секјуритизацији у смислу одлуке којом се уређује адекватност капитала банке, као и утицај те подршке на капитал банке.

Ако је у односу на период на који се односило претходно објављивање дошло до значајних измена износа из става 1. одредбе 13) до 15) ове тачке, банка је дужна да објави објашњење тих измена.

*Изложености по основу власничких улагања
у банкарској књизи*

18. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на изложености по основу власничких улагања у банкарској књизи:

- 1) поделу изложености према намери улагања, укључујући и намеру остваривања капиталне добити и стратешке разлоге;
- 2) преглед коришћених рачуноводствених политика и метода вредновања, укључујући и основне претпоставке и приступе који утичу на утврђивање вредности, као и сваку њихову значајну промену;
- 3) књиговодствене вредности, фер вредности и – за власничка улагања којима се тргује на берзи – поређење с тржишном ценом кад се та цена знатно разликује у односу на фер вредност;
- 4) врсту, природу и износе изложености по основу власничких улагања којима се тргује на берзи, по основу власничких улагања којима се не тргује на берзи а која су у довољно диверсификованим портфолијима, као и по основу осталих власничких улагања;
- 5) укупан реализовани добитак/губитак за претходни период који проистиче из продаје или затварања позиција по основу власничких улагања;
- 6) укупан нереализовани добитак/губитак, укупан латентни ревалоризациони добитак/губитак, као и њихове износе укључене у обрачун основног капитала или допунског капитала.

Показатељ степена задужености (левериџ)

19. Банка је дужна да објављује показатељ степена задужености (левериџ), који је израчунат у складу са одлуком којом се уређује адекватност капитала банке.

Показатељ покрића ликвидном активом и показатељ нето стабилних извора финансирања

19а. Банка је дужна да објављује показатељ покрића ликвидном активом и показатељ нето стабилних извора финансирања који су израчунати у складу са одлуком којом се уређује управљање ризиком ликвидности банке.

**Подаци, односно информације који се односе
на банкарску групу и однос између
матичног друштва и подређених друштава**

20. Банка је дужна да објављује следеће податке, односно информације који се односе на банкарску групу и однос између матичног друштва и подређених друштава:

1) приказ разлика између извештаја сачињених за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи и консолидованих финансијских извештаја сачињених у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања, осим разлика из тачке 5. став 1. одредба под 3) ове одлуке, с кратким описом следећих чланова групе:

- оних на које је примењен метод пуне консолидације,
- оних на које је примењен метод пропорционалне консолидације,
- оних који су искључени из консолидације јер учешће банке у капиталу тих правних лица представља одбитну ставку од капитала банкарске групе,
- оних који су искључени из консолидације и не представљају одбитне ставке од капитала банкарске групе;

2) сваку постојећу или могућу значајну правну или другу сметњу за благовремени пренос капитала или измирење обавеза између матичног и подређеног друштва.

Изузетак од обавезе објављивања

21. Изузетно, ако поједини подаци, односно информације из тачке 3. став 2, тачке 4. и тач. 7. до 20. ове одлуке нису материјално значајни или представљају банкарску тајну, односно ако би њихово објављивање могло негативно утицати на конкурентски положај банке на тржишту – она није дужна да их објави.

Подацима и информацијама који нису материјално значајни сматрају се подаци и информације чије објављивање или приказивање не би могло утицати на процену или одлучивање лица које је у пословном односу с банком.

Банка која не објави податке, односно информације из става 1. ове тачке – дужна је да објави чињеницу да ови подаци, односно информације нису објављени, као и опште информације и разлоге због којих је оценила да ти подаци, односно информације нису материјално значајни, да представљају банкарску тајну, односно да могу негативно утицати на њен конкурентски положај на тржишту.

Услови, начин и рокови објављивања података, односно информација банке

22. Банка је дужна да податке, односно информације прописане овом одлуком објављује на својој интернет презентацији, и то на насловној страници или на делу те презентације који је намењен објављивању финансијских извештаја банке.

Банка је дужна да објављује податке и информације из следећих одредаба:

- 1) из тачке 5. став 1. одредба под 1) ове одлуке – на обрасцу ПИ–КАП (Прилог 1);
- 2) из тачке 5. став 1. одредба под 2) ове одлуке који се односе на финансијске инструменте који се укључују у обрачун капитала банке – на обрасцу ПИ–ФИКАП (Прилог 2);
- 3) из тачке 5. став 1. одредба под 3) ове одлуке – у складу са упутством о повезивању позиција капитала банке из биланса стања с позицијама капитала банке из Прилога 1 ове одлуке (Прилог 3);
- 4) из тачке 6. ове одлуке – на обрасцу ПИ–АКБ (Прилог 4);
- 5) из тачке 8. одредба под 1) ове одлуке – на обрасцу ПИ–ГР (Прилог 5);
- 6) из тачке 8. одредба под 2) ове одлуке – на обрасцу ПИ–КЗС (Прилог 6).

Садржина образаца из става 2. ове тачке утврђена је у прилозима од 1 до 6 ове одлуке, који су одштампани уз ову одлуку и њен су саставни део.

Банка је дужна да податке и информације из тач. 5, 6, 8, 19. и 19а. ове одлуке објављује на појединачној и на консолидованој основи.

23. Ако банка поједине податке, односно информације прописане овом одлуком објављује на другачији начин, у складу с другим прописима, сматра се да је испунила обавезу њиховог објављивања у складу са овом одлуком, под условом да на својој интернет презентацији наведе где су ти подаци објављени.

Став 1. ове тачке не примењује се на објављивање података и информација из тач. 5, 6, 8, 19. и 19а. ове одлуке.

24. Банка је дужна да податке, односно информације прописане овом одлуком објављује најмање једном годишње – са стањем на дан 31. децембра, и то најкасније 31. маја наредне године.

Поред објављивања из става 1. ове тачке, банка је дужна да податке и информације из тач. 5, 6, 19. и 19а. ове одлуке, као и квантитативне податке, односно информације који се односе на IRB приступ (ако га банка примењује) и технике за ублажавање кредитног ризика објављује и са стањем на дан 30. јуна текуће године, и то најкасније 30. септембра текуће године.

Банка је дужна да најмање једном годишње процењује да ли је податке, односно информације из става 1. ове тачке потребно објављивати чешће него што је прописано у том ставу, односно да најмање једном у шест месеци процењује да ли је податке, односно информације из става 2. ове тачке потребно објављивати чешће него што је прописано у том ставу – узимајући у обзир следеће податке, односно информације:

- 1) обим пословних операција;
- 2) банкарске производе које нуди клијентима;
- 3) присутност у различитим државама;
- 4) учешће у банкарском сектору;
- 5) учешће на међународним финансијским тржиштима;
- 6) учешће у међународном платном, обрачунском и клиринг систему.

25. Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о објављивању података и информација банке („Службени гласник РС“, бр. 125/2014 и 4/2015).

26. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењује се од 30. јуна 2017. године.

ИО НБС бр. 100

15. децембра 2016. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Јоргованка Табаковић, с.р.

*Самостална одредба Одлуке о изменама и допунама Одлуке о
објављивању података и информација банке
(„Службени гласник РС“, бр. 63/2025)*

6. Ова одлука ступа на снагу 22. јула 2025. године, а примењује се од 1. октобра 2025. године.